Nr. 27 SOSNOWIEC, piątek dnia 4 lutego 1916 roku. Rok XI.

KURJER ZAGŁĘBIA

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Iwangrodzka Nr. 7.

Są i tacy...

Któż nie zna „Domu otwartego" tej wybornej farsy swojskiej. Szczególniej spopularyzowały się dwie postacie z krotochwili Bałuckiego: Fujarkiewicz i Fikalski. Obu przypomniał nam żywo w jednej osobie, pewien młodzieniec, który w tych dniach nawiedził redakcję „Kurjera". Wystarczy przytoczyć następujący krótki djalog, aby uzasadnić analogję:

— Mniemam, że Sz. redakcja zechce uczynić wzmiankę, jako w naszym klubie dla ożywienia ruchu towarzyskiego urządziliśmy z wielkiem powodzeniem, bardzo udatny raut-koncert p. t. „czarnej kawy".

— I owszem..

— Poufnie jednak muszę nadmienić, że kilka z naszych pań pragnie urozmaicić monotonię rautową i przyszłą „czarną kawę" uczynić bardziej aktualną.

— ?

— Przecież jesteśmy teraz w pełnym sezonie karnawału.

— Więc?

— Krótko mówiąc, postanowiliśmy zgodnie ze staropolską tradycją (sic) urządzić „czarną kawę" tańcującą...

— Czy pan to mówi serjo—dyskretnie powstrzymaliśmy się od dodania: panie Fujarkiewicz vel Fikalski?

Dalszy djalog pomijamy. Wprost nie chcemy uwierzyć, aby taki monstrualny koncept jakichś „Fujarkiewiczów" i „Fikalskich" mógł znaleźć aprobatę poważnie myślących rodaków-współobywateli i współobywatelek. Dlatego przemilczamy nazwę miejs owości, w której istnieje ów klub, gdzie się urządzają towarzyskie „czarne kawy", w czem niema oczywiście nic zdrożnego. O ileby jednak monstrualny projekt „Fujarkiewiczów" i „Fikalskich" został zrealizowany, nie omieszkamy zamieścić odpowiedniego sprawozdania z imiennem zareklamowaniem uczestników. Nie przypuszczamy jednak, aby polscy zagłębiacy i zagłębianki zechcieli się narazić na figurowanie, jako tragi-farsowi... „wesel i Portugalczycy".

Sylf.

Z widowni wydarzeń.

Na Wschodzie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Z głównej kwatery donoszą d. 2 lutego:

„Niemieckie komendy wojskowe zaatakowały i rozproszyły silniejszy oddział rosyjski nad Wesołuchą, na południu od Woli Kucbeckiej (pomiędzy Stochodem a Styrem)."

Komunikat austrjacki.

WIEDEŃ. (BTW.). Urzędowo donoszą dnia 2 lutego:

„Przed oszańcowaniami mostowemi pod Uścieczkiem, za pomocą walki na miny zmusiliśmy nieprzyjaciela do opuszczenia przednich rowów.

Na innych punktach frontu północno-wschodniego toczyły się walki patroli".

Powrót.

PIOTROGRÓD (B.T.W.). Cesarz Mikołaj powrócił z placu boju do Carskiego Sioła.

Oddzielny pokój Rosji

NOWY JORK (B. T. W.). **Współpracownik gazety amerykańskiej „Outlock", wydawanej przez b. prezydenta Roosevelta, miał w Piotrogrodzie rozmowę z rosyjskim ministrem spraw zewnętrznych, Sazonowem, który rzekł między innemi: „Próby zewnętrzne i wewnętrzne namówienia Rosji do zawarcia oddzielnego pokoju z Niemcami były silniejsze. niż można sobie wyobrazić. Starania te dotąd jeszcze na ogół nie ustały, lecz ich kryzys już przeminął.**

Dymisja Goremykina.

PIOTROGROD (BTW). Piotrogrodzka Agencja Telegraficzna donosi: Prezes rady ministrów, Goremykin, ze względu na zły stan zdrowia, ustąpił ze stanowiska prezesa rady ministrów i otrzymał rangę rzeczywistego radcy tajnego. Prezesem rady ministrów mianowany został członek rady państwa, Stürmer".

Na Zachodzie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (BTW.). Z głównej kwatery donoszą dnia 2 lutego:

„Artylerja nieprzyjacielska rozwijała na poszczególnych odcinkach Szampanii a wschód od St. Die w Wogezach bardzo ożywioną działalność.

Miasto Lens było ponownie ostrzeliwane przez przeciwnika.

Wielki latawiec francuski spadł w naszym ogniu obronnym na południowy-zachód od Chauny. Ranni lotnicy wzięci zostali do niewoli".

Komunikat admiralicji.

BERLIN (B.T.W.). Jedna z naszych eskadr napowietrznych marynarki w nocy z 31 stycznia na 1 lutego obrzuciła obficie bombami wybuchowemi i palnemi warsztaty okrętowe, urządzenia portowe i fabryczne w Liverpool i okolicy w Birkenhead fabryki i huty żelazne w Manchester, w Nottingham i Sheffield oraz wielkie zakłady przemysłowe nad rzeką Humber i pod Great Yarmouth. Wszędzie zauważono silny skutek w potężnych wybuchach i wielkich pożarach. Nad rzeką Humber zmuszono oprócz tego bat rje do milczenia Statki napowietrzne z wszystkich punktów silnie ostrzeliwano lecz nie trafiono ich. Wszystkie statki napowietrzne mimo silnego przeciwdziałania wróciły cało

Szef sztabu admiralicji marynarki".

Echa ataku na Paryż.

BERLIN (BTW.). „Lokalanzeiger" donosi, że szkody wyrządzone w Paryżu przez atak Zeppelinów w samych budynkach prywatnych podług pobieżnego szacunku, wynoszą trzy do czterech miljonów franków.

Na Południu.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW.). Z głównej kwatery donoszą dnia 2 lutego:

„Lotnicy nasi zaobserwowali w porcie Salonickim wielkie pożary, pochodzące na widoczniej od ataku naszych lotników".

Komunikaty austrjackie.

WIEDEŃ (BTW.). Urzędowo donoszą dnia 2 lutego:

„W Albanji oddziały nasze osiągnęły bez walki południowy brzeg rzeki Mati.

*

WIEDEŃ. (BTW.). Urzędowo donoszą dnia 2 lutego:

„W Czarnogórzu panuje zupełny spokój. Nie zaszły żadne szczególne wydarzenia.

Upoważnienie do zawarcia pokoju.

WIEDEŃ (BTW.). „Neue Freie Presse" zamieszcza telegram swojego korespondenta wojennego, donoszący o rozmowie jego z ministrami czarnogórskimi Radulovic'em i Popowic'em. Ministrowie ci oświadczyli, że król Mikołaj za ich radą opuścił kraj, wobec niebezpieczeństwa dostania się do niewoli. Dalej ministrowie zaznaczyli, że obecnie rząd czarnogórski reprezentują oni obydwaj i gen Vesovic i są upoważnieni do zawarcia pokoju.

Austrjacy w Albanii.

BERLIN (BTW). „Deutsche Tageszeitung" donosi z Budapesztu: Austrjackie siły wojskowe posuwają się przez San Giovanni di Medua ku wybrzeżu Albanii, nie napotykając nigdzie na opór i rozbrajają nietylko oddziały czarnogórskie, lecz także rozbitki wojsk serbskich. Wśród włoskich kół wojskowych panuje przekonanie, że Austrjacy obsadzą Durazzo w ciągu najwyżej dni dziesięciu.

Przed starciem albańsko-bułgarskiem.

BERLIN (BTW.). „Lokalanzeiger" donosi że według wiadomości otrzymanych z Rzymu, w Durazzo oczekiwane jest w najbliższym czasie starcie wojsk Essada Paszy z Bułgarami, którzy posuwają się od granicy czarnogórskiej.

Żądania Rumunji.

HAGA Z Paryża donoszą: „Petit Parisien" otrzymał z Piotrogrodu wiadomość, że w tamtejszych kołach militarnych i politycznych szeroko jest komentowany powrót do Bukaresztu byłego prezesa ministrów rumuńskich, Carp'a, oraz natychmiastowe przyjęcie go przez króla. Twierdzą, jakoby Carp proponował Austro-Węgrom odstąpienie terenów w Transylwanji i na Bukowinie.

BUKARESZT. Poseł niemiecki odwiedził króla i konferował z Bratjanu. Z tego powodu dzienniki rusofilskie w ciągu dni ostatnich za-

mieszczają wielce niepokojące wieści.

Grecja i Rumunia.

BUKARESZT (BTW.). „Adverul" dowiaduje się ze źródeł miarodajnych, że pomiędzy Rumunią a Grecją istnieje umowa na mocy której żadne z państw nie może wystąpić do walki bez zgody drugiej strony.

Zamknięcie granicy

LONDYN (BTW). „Daily Mail" dowiaduje się przez Odesę. że granica rumuńsko - bułgarska została zamkniętą dla ruchu towarowego i osobowego.

Obsadzenie Kara Burum

SALONIKI. Agencja Havasa komunikuje: Grecka załoga fortu Kara Burum, licząca 200 ludzi, została przeniesiona do Salonik. Fort zajęły obecnie angielskie i francuskie wojska lądowe, oraz wysadzone tutaj oddziały angielskie, francuskie, rosyjskie i włoskie. Na forcie powiewają flagi państw czwórporozumienia, a wśród nich również flaga grecka.

LUGDYN. „Corriere della Sera" donosi z Aten o zajęciu Kara Burun. Greckie władze cywilne i wojskowe doniosły natychmiast rządowi o dokonanym fakcie. Kawalerja grecka, która wyszła z Salonik została przez wojska francuskie zmuszona do cofnięcia się w granice miasta. Pismo „Athenai" donosi, że zajęcie Kara Burun ośmiesza zbrojną neutralność Grecji.

Koalicja w Grecji.

BERLIN. „Tägliche Rundschau" donosi z Sofii: Po obsadzeniu przez wojska angielsko-francuskie Kara Burun, oczekują tu, że koalicja obsadzi obecnie wszystkie ważne punkta strategiczne Grecji, poczem zażąda rozbrojenia armii greckiej. W każdym bądź razie, wkrótce musi się wyjaśnić, czy cierpliwość Grecji może się wyczerpać, czy nie.

Samobójstwo następcy tronu.

KONSTANTYNOPOL. (B. T. W). Następca tronu tureckiego, Yussuf Izzedin, z powodu choroby, na którą cierpiał od pewnego czasu, pozbawił się życia. O godz 7 zrana w pałacu w swym przeciął sobie arterje lewej ręki. Następca tronu będzie pochowany w grobowcu Sułtana Mahmuda, w Stambule.

Zdnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dn. 3/II.

— Korespondencja polska. Główny niemiecki zarząd poczt w Królestwie Polskiem ogłasza, co następuje: „Dla prywatnej publiczności w obrębie Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego i do Niemiec jest od dnia 1-go lutego 1916 r. na próbę korespondencja w polskim języku dozwolona, lecz tylko na pocztówkach. Listy zaś, jak dotąd, muszą być pisane po niemiecku".

— „Wieczór" na rozdawnictwo odzieży, zgromadził wczoraj w teatrze zimowym liczną publiczność przeważnie ze sfer inteligentnych. Artysta-amator inż. Siennicki przy akompaniomencie prof. Obuchowicza wykonał na skrzypcach kilka podniosłych utworów, otrzymując za swą piękną grę zasłużone oklaski. Jednoaktówki odegrano bardzo dobrze.

— Wystawa. Otworzona w mieście naszem przez p. J. Pietraszewskiego Szkoła Rysunkowa z wydziałami: technicznym i artystyczno - malarskim urządza wystawę prac uczniów, pragnąc w ten sposób zapoznać ogół z całoroczną swą działalnością. Wystawa mieścić się będzie w domu Związku zelaznego w Pogoni. Otwarcie nastąpi w nadchodzącą niedzielę. Pokaz trwać będzie 4 dni. Wystawę zwiedzać będzie można od godz. 10 rano do 4 po południu za opłatą 10 kop. Dochód przeznaczony na cele oświatowe.

— Zmiana lokalów. Biuro komisji zakupów przeniesione zostało z domu Nr. 6 przy ul. Sadowej do nowego lokalu przy ul. Głównej Nr. 16.

— Policja. W dniu 1 Lutego przestała funkcjonować w naszem mieście istniejąca od dnia 1 Lipca 1915 roku pod kierunkiem p. J. Sojdy milicja miejska. Miejsce jej zajęła policja, która zostaje pod zarządem komisji niemieckiej.

— Z magistratu. Biura magistratu otwarte są dla interesantów, od 8 rano do 1 po południu i od 3 do 6 wieczorem.

— W „Wiktorji" (ul. Teatralna) od piątku do niedzieli włącznie nowy program obrazów kinematograficznych. Na zakończenie aktorzy odegrają jednoaktówkę „Okopy na pradze" L. A. Dmuszewskiego.

Sprostowanie. W ostatnim numerze „Kurjera Zagłębia" mylnie wydrukowano w ogłoszeniu „Laboratorjum Piotrowskiego", zamiast „Laboratorjum Kozielskiego", którem w czasie nieobecności p. K. kieruje inżynier Wacław Piotrowski.

Z Będzina.

+ „Wieczór artystyczny". W przyszłym tygodniu odbędzie się w Będzinie „Wieczór artystyczny" na cel dobroczynny. Szczegółowy program wieczoru ogłoszony będzie później.

+ Szwalnia Towarzystwa Dobroczynności zacznie być czynną od połowy lutego. Pierwszym zadaniem szwalni będzie przygotowanie ubrań i bielizny dla ochronki i przytułku. Oprócz tego przyjmowane będą zamówienia z miasta jak cerowanie, reparacje, przeróbki a także szycie nowej bielizny, bluzek i t. p. Zapisy dziewcząt do nauki początkowej od d. 12 przyjmują pp. St. Lepecka i E. Zaleska, ul. Sławkowska Nr. 21 i Nr. 1.

+ Przepustki na terytorjum okupowane przez Austro-Węgry od dnia 1 Lutego wydawane są w Komendanturze przy ul. Sączewskiej.

Z Dąbrowy.

+ Teatr amatorski. W najbliższą niedzielę w sali obok plebanii koło amatorskie odegra trzy utwory sceniczne: „Pułapkę", „Widmo w jadalni" i „Franek Szpieg". Czysty dochód z przedstawienia przeznaczono na rzecz szkoły polskiej.

+ Węgiel W tych dniach węgiel staniał o kilka kop. na korcu.

+ Nowe masarnie. W Dąbrowie w ostatnim czasie powstało kilka masarń.

+ Ze Strzemieszyc Daje się tu ogromnie odczuwać brak kursów dla analfabetów. Warto, ażeby ludzie dobrej woli powołali do życia tę placówkę oświatową, gdyż ciemnota zarówno wśród starszych, jak i młodzieży jest tu wydatna.

+ Półpaski dla mieszkańców Dąbrowy udających się na teren okupacji niemieckiej wydaje urząd gminny.

+ Jeńcy. Do Dąbrowy przywieziono onegdaj 300 jeńców rosyjskich, których ulokowano w domach kolejowych.

Z różnych stron.

□ Król Saski w Warszawie. Wczoraj w południe pociągiem kolei Warszawsko - Wiedeńskiej przybył do Warszawy król-Saski Fryderyk August. Dostojny Gość zatrzymał się w Warszawie przez dni kilka,

□ Wskrzeszenie Macierzy Szkolnej. Wobec poważnych zadań, spadających na społeczeństwo w zakresie rozciągnięcia opieki i niesienia pomocy szkolnictwu polskiemu, poruszono w Warszawie myśl wskrzeszenia Macierzy Szkolnej. Odpowiedni projekt ma być niebawem opracowany.

□ Policja w Warszawie. Od onegdaj Straż Obywatelską w stolicy zastąpiła policja miejska, której utrzymanie ma wynosić około 1,300,000 rb. rocznie.

□ Nowa ustawa cechowa. Przytoczywszy wiadomość o setnej rocznicy wydania ustawy cechowej dla Królestwa Polskiego, „L. Volk," dodaje do tego informację: „Obecnie opracowuje się nowa ustawa, która ma być więcej zastosowano do czasu obecnego".

□ Aprowizacja Warszawy. Towarzystwo miejskie zakupu żywności dla Warszawy G. m. b. H. z siedzibą w Berlinie. Tak brzmi przedsiębiorstwo, które stworzyła Warszawa celem zaopatrywania ludność w żywność. Towarzystwo nie zamierza ewentualną nadwyżkę przeznaczać na cele dobroczynne. Ma ono wyłączne prawo zakupywania towarów dla ludności uboższej Warszawy za granicą. Podziałem towarów zajmować się będzie sekcja żywnościowa. Do Rady nadzorczej Towarzystwa należą: ks. Zdzisław Lubomirski, prezydent miasta Warszawy, jako przewodniczący, Zygmunt Chrzanowski z Warszawy, p. Turno z Objezierza, burmistrz dr. Sahm (cesarsko-niemieckie prezydjum w Warszawie); dyrektor banku Bogumił Heinrich z Warszawy, dyrektor banku Paweł Braniss w Berlinie (z dyrekcji Diskonto Gesellschaft). Kierownikiem jest dyrektor Bronisław Werner znany kupiec warszawski.

□ Za przyjazne usposobienie. Pewien 70 letni gospodarz z pod Wartemborka na Warmii stawał przed sądem wojennym w Olsztynie, obwiniony o to, że okazywał zbyt przyjazne dla Rosjan usposobienie. Starzec przeczył oskarżeniu, lecz trzech świadków zeznanie swoje potwierdziło przysięgą. Wobec tego sąd uwzględniając wiek obwinionego i to, że nie był nigdy karany, skazał go na tydzień więzienia.

□ Prasa polska w Rosji. Jak donosi „Nowoje Wremia" w Rosji wychodzą następujące pisma polskie: W Piotrogrodzie „Dziennik Piotrogrodzki" i trzy tygodniki: „Głos Polski", „Sprawa polska" i „Sztandar"; w Moskwie „GazetaPolska" tygodnik „EchoPolskie" i „Mucha" w Kijowie „Dziennik Kijowski" popularny tygodnik „Lud Boży" i dwutygodnik „Kłosy Ukraińskie"; w Mińsku dwa dzienniki „Nowy Kurjer Litewski" i Pogoń, w Odesie „Tygodnik Odeski". W tych dniach w Piotrogrodzie powstał miesięcznik „Myśl Narodowa" Wydawcą jest dr. Bohdan Winarski, redaktorom zaś dr. Piotr Bańkowski.

Odpowiedzi redakcji.

Czytelnikowi w Dąbrowie. Rzekome „sprostowanie" dotyczy treściwej notatki nadesłanej nam przez poważnego i czcigodnego kapłana, który przecież z natury rzeczy w bliższym musi stać kontakcie z Biskupem katolickim, aniżeli organ „czerwonojarmułkowy". Zamiast pisać takie monstrualne brednie, jakoby sufragan przybywający do obcej dyecezji był *„wysłańcem i zastępcą (sic!) Ojca św."* — należało raczej wspomnieć o występie wiecowym agitatora socjalistycznego (ab. niechrześcijanina) na cmentarzu katolickim. Denuncjatorski a świadomie fałszywy określnik, to przecież stała taktyka importowanych „patrjotyzików" z pod sztandaru Heckerów „Diamentów i innych Feldmanów".

Sz. panu B. I. S. Na łobuzerskie wycieczki osobnika o kulturze orjentalnej z Omska czy Irkucka, który *„papał w żurnalisty"* — nie reagujemy. Wobec podocnych insektów stosujemy stale: „guarda e... passa".

Z ostatniej chwili

Tabela główniejszych wygranych Loterji S. W. P.

(Ciągnienie dnia 3-go lutego 1916 roku).

Do godz. 12-ej w południe: 1.000 rb wygrał Nr. 2149, 100 rb. Nr. 3287, 25 rb. Nr. 3314, po 10 rb. wygrały Nr. Nr. 2954, 2763, 2542, 2406, 1310, 1178, 1098, 662, 302, 155, 125, po 5 rb. Nr. Nr. 2059, 2021, 1749, 1038, 604.

Redaktor odpowiedzialny KONSTANTY KASZYNSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" Iwangrodzka Nr. 7.

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej w Sosnowcu.